

DIN CUPRINS:

**Creare programe
informatică personalizate**
pag. 5

**Schimbarea perioadei
de amortizare. Tratat
fiscal și contabil**
pag. 10

**Despăgubiri pentru
pagube auto. Monografie
contabilă**
pag. 12

Monitorul Contabil

100% siguranță legislativă și maximă economie de bani

Opinia specialistului!

Surplusul din reevaluarea activelor. Tratat contabil și fiscal

Companiile pot reevalua imobilizările corporale existente în patrimoniu la sfârșitul exercițiului financiar, astfel încât acestea să fie prezentate în contabilitate la valoarea de piață (justă), cu reflectarea rezultatelor reevaluării în situațiile financiare întocmite pentru acel exercițiu financiar.

De regulă, valoarea justă utilizată în procesul de reevaluare a activelor se determină pe baza informațiilor furnizate de profesioniști calificați în evaluare, membri ai Asociației Naționale a Evaluatoților Autorizați din România (ANEVAR).

În cazul activelor imobilizate, evaluatorii autorizați determină în mod normal valoarea justă plecând de la valoarea lor de piață, pe baza informațiilor pe care le-ar folosi participanții de pe piață atunci când stabilesc prețul acestora. Dacă pe piață nu există date privind valoarea justă, evaluatorii autorizați vor apela la alte metode specifice existente în literatura de specialitate.

Conform pct. 106 alin. (3) din O.M.F.P. nr. 1.802/2014, valoarea justă reprezintă prețul care ar fi încasat pentru vânzarea unui activ într-o tranzacție reglementată pe piața principală (dacă există) sau cea mai avantajoasă, la data evaluării, în condițiile

continuare în pagina 2 →

Restituirea taxei pe valoarea adăugată către ONG-urile care achiziționează echipamente sau servicii medicale

Recenta Lege nr. 88/2023 a adus noi scutiri de TVA pentru o serie de operațiuni destinate actului medical, cum ar fi:

- serviciile de construire, reabilitare, modernizare de unități spitalicești din rețeaua publică de stat, precum și serviciile de construire, reabilitare, modernizare de unități spitalicești prestate către entități nonprofit înscrise în Registrul public organizat de ANAF;
- livrările de echipamente medicale, aparate, dispozitive, articole, accesorii și echipamente de protecție, materiale și consumabile de uz sanitar, destinate în mod normal utilizării în domeniul îngrijirilor de sănătate sau pentru utilizarea de către persoanele cu handicap, precum și adaptarea, repararea, închirierea și leasingul unor astfel de bunuri, efectuate către unități spitalicești din rețeaua publică de stat, precum și cele efectuate către entități nonprofit înscrise în Registrul public organizat de ANAF.

Scutirea de TVA pentru livrările de bunuri/prestările de servicii de mai sus se aplică direct, prin facturare fără TVA de către furnizorii de bunuri/prestatorii de servicii, dacă beneficiarul livrării/prestării este unitatea spitalicească din rețeaua publică de stat sau, după caz, instituția/autoritatea publică centrală sau locală, care asigură finanțarea acestora.

În schimb, pentru achizițiile de bunuri sau servicii efectuate de entitățile nonprofit, scutirea se aplică indirect, prin restituirea TVA potrivit unei proceduri stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice. Este vorba de O.M.F.P. nr. 2.438/2023, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 788 din 1 septembrie 2023. Restituirea TVA se efectuează de către organul fiscal competent în a cărui evidență fiscală este înregistrată entitatea nonprofit care are dreptul să solicite restituirea.

În vederea restituirii, entitatea nonprofit trebuie să depună la organul fiscal competent o cerere de restituire a TVA, însoțită de o serie de documente, cum ar fi copii de pe facturi, documentele din care rezultă că bunurile/serviciile achiziționate pentru care se solicită restituirea TVA sunt destinate unităților spitalicești deținute și exploatate de entitatea nonprofit, în cazul în care bunurile/serviciile achiziționate au această destinație, documentele din care rezultă că bunurile/serviciile achiziționate pentru care se solicită restituirea TVA sunt donate/puse gratuit la dispoziția unităților spitalicești din rețeaua publică de stat.

→ *urmare din pagina 1*

curente de piață (adică un preț de ieșire), indiferent dacă respectivul preț este direct observabil sau este estimat utilizând o altă tehnică de evaluare. Alin. (4) al aceluiași punct prevede că, dacă valoarea justă a unei imobilizări corporale nu mai poate fi determinată, valoarea activului prezentată în bilanț trebuie să fie valoarea sa reevaluată la data ultimei reevaluări, din care se scad ajustările cumulate de valoare.

Tratamentul contabil al surplusului din reevaluare

Surplusul din reevaluare inclus în rezerva din reevaluare este capitalizat prin transferul direct în rezultatul reportat (contul 1175 „Rezultatul reportat reprezentând surplusul realizat din rezerve din reevaluare”), atunci când acest surplus reprezintă un câștig realizat.

Câștigul se consideră realizat:

- la scoaterea din evidență a activului pentru care s-a constituit rezervă din reevaluare;
- o parte din câștig poate fi realizat pe măsură ce activul este folosit de entitate. În acest caz, valoarea rezervei transferate este diferența dintre amortizarea calculată pe baza valorii contabile reevaluate și valoarea amortizării calculate pe baza costului inițial al activului.

Rezerva din reevaluare se reduce în măsura în care sumele transferate la aceasta nu mai sunt necesare pentru aplicarea metodei contabile bazate pe reevaluare.

Dacă rezultatul reevaluării este o creștere față de valoarea contabilă netă, atunci aceasta se tratează astfel:

- ca o creștere a rezervei din reevaluare prezentată în cadrul elementului „Capital și rezerve”, dacă nu a existat o descreștere anterioară recunoscută ca o cheltuială aferentă acelui activ; sau
- ca un venit care să compenseze cheltuiala cu descreșterea recunoscută anterior la acel activ.

Dacă rezultatul reevaluării este o descreștere a valorii contabile nete, aceasta se tratează ca o cheltuială cu întreaga valoare a deprecierei, atunci când în rezerva din reevaluare nu este înregistrată o sumă referitoare la acel activ (surplus din reevaluare) sau ca o scădere a rezervei din reevaluare prezentată în cadrul elementului „Capital și rezerve”, cu minimumul dintre valoarea acelei rezerve și valoarea descreșterii, iar eventuala diferență rămasă neacoperită se înregistrează ca o cheltuială.

Sumele reprezentând diferențe de natura veniturilor și cheltuielilor rezultate din reevaluare trebuie prezentate separat în contul de profit și pierdere (contul 755 „Venituri din reevaluarea imobilizărilor corporale”, respectiv contul 655 „Cheltuieli din reevaluarea imobilizărilor corporale”, după caz).

Nicio parte din rezerva din reevaluare nu poate fi distribuită, direct sau indirect, cu excepția cazului în care reprezintă un câștig efectiv realizat.

În cazul terenurilor și al clădirilor care au fost reevaluate și au făcut obiectul unei cedări parțiale, la scoaterea din evidență a acestora, diferența din reevaluare aferentă părții cedate se consideră surplus realizat din rezerve din reevaluare, corespunzător valorii contabile a terenurilor, respectiv a clădirilor, scoase din evidență, și se evidențiază în contul 1175 „Rezultatul reportat reprezentând surplusul realizat din rezerve din reevaluare”.

Contul 105 „Rezerve din reevaluare” este un cont de pasiv.

În creditul contului 105 „Rezerve din reevaluare” se înregistrează:

- creșterea față de valoarea contabilă netă, rezultată din reevaluarea imobilizărilor corporale, dacă nu a existat o descreștere anterioară recunoscută ca o cheltuială aferentă imobilizărilor corporale reevaluate (211, 212, 213, 214, 215, 216, 217).

În debitul contului 105 „Rezerve din reevaluare” se înregistrează:

- capitalizarea surplusului din reevaluare, prin transferul direct în capitalul propriu, atunci când acest surplus reprezintă câștig realizat, respectiv la scoaterea din evidență a activului pentru care s-a constituit rezerva din reevaluare sau pe măsura folosirii activului de către entitate (117);
- descreșterile față de valoarea contabilă netă, rezultate din reevaluarea imobilizărilor corporale (211, 212, 213, 214, 215, 216, 217);
- ajustarea amortizării cumulate înregistrate până la data reevaluării imobilizării corporale, în cazul în care reevaluarea se efectuează prin aplicarea unui indice (281).

Soldul creditor al contului reprezintă rezerva din reevaluarea imobilizărilor corporale existente în evidența entității.

Aspecte fiscale

Reducerea sau anularea oricărui provizion ori a rezervei

Realizare și furnizare produs informatic. Monografie contabilă

Cazuri practice

Realizarea unui produs software este visul oricărei companii care desfășoară activitate în domeniul IT.

Din punct de vedere contabil, dorim să vă prezentăm monografiile care trebuie aplicate în acest sector, atât în faza de concepere (producție) a programului, cât și în faza de vânzare către utilizatori.

De reținut și faptul că, din punctul de vedere al TVA, în funcție de caracteristicile produsului, modul de livrare și prevederile contractuale, furnizarea unui astfel de soft poate fi catalogată fie o livrare de bunuri, fie o prestare de servicii.

Întrebare:

În februarie 2023 s-a finalizat un produs software IT. Acesta se dorește a se vinde integral unui client din Germania care ne va plăti în 12 rate egale.

Vă rog să mă ajutați cu o monografie contabilă pentru înregistrarea în contabilitate a produsului finit conform raportului de producție. De asemenea, doresc o monografie contabilă a vânzării acestui produs.

Răspuns:

În ceea ce privește furnizarea de programe informatice software, Normele metodologice date în aplicarea art. 270 și 271 din Codul fiscal, precizează:

7. (15) Furnizarea de programe informatice software standard pe dischetă sau pe un alt purtător de date, însoțită de licență obișnuită care interzice copierea și distribuirea acestora și care permite doar instalarea lor, constituie livrare de bunuri conform art. 270 din Codul fiscal.

Programele informatice software standard reprezintă orice software produs ca un bun de folosință generală care conține date preînregistrate, este comercializat ca atare și, după instalare și eventual o perioadă scurtă de training, poate fi utilizat în mod independent de către clienți în formatul standard pentru aceleași aplicații și funcții.

8.(11) În sensul art. 271 din Codul fiscal, sunt considerate prestări de servicii următoarele:

a) furnizarea de programe informatice software standard prin internet sau prin orice altă rețea electronică și care este în principal automatizată, necesitând intervenție umană mi-

nimă, fiind un serviciu furnizat pe cale electronică, conform art. 266 alin. (1) pct. 28 din Codul fiscal;

b) furnizarea de licențe în cadrul unui contract de licență privind programele informatice software, care permite clientului instalarea programului software pe diverse stații de lucru, împreună cu furnizarea de programe software standard pe dischetă sau pe un alt purtător de date, conform art. 271 alin. (3) lit. b) din Codul fiscal;

c) furnizarea de programe informatice software personalizate, chiar și în cazul în care programul software este furnizat pe dischetă sau pe un alt purtător de date. Programul software personalizat reprezintă orice program software creat sau adaptat nevoilor specifice ale clienților, conform cerințelor exprimate de aceștia.

Având în vedere prevederile legale mai sus prezentate, pentru a stabili dacă furnizarea produsului informatic realizat de societate reprezintă o livrare de bunuri sau o prestare de servicii, trebuie avute în vedere caracteristicile acestuia și prevederile contractuale.

În situația în care programul informatic este un program standard și se furnizează pe un suport purtător de date, însoțit de licență obișnuită care interzice copierea și distribuirea acestuia și permite doar instalarea lui, atunci furnizarea lui reprezintă o livrare de bunuri (pct. 7 alin. (15) din Norme).

Monografia contabilă propusă:

● **Colectarea cheltuielilor ocazionate pe parcurs cu realizarea programului – produs în curs de execuție (la sfârșit de lună):**

331 „Produse în curs de execuție”	=	711 „Venituri aferente costurilor stocurilor de produse”
---	---	---

● **Scăderea din gestiune a valorii produsului în curs de execuție la începutul perioadei următoare (la început de lună):**

711 „Venituri aferente costurilor stocurilor de produse”	=	331 „Produse în curs de execuție”
---	---	---

Despăgubiri pentru pagube auto. Monografie contabilă

În cazul în care o societate are un autovehicul avariat și primește o factură de la unitatea de service reprezentând contravaloarea reparațiilor efectuate și, totodată, primește și o despăgubire de la societatea de asigurări, tentația unor contabili este de a compensa aceste creanțe, pe considerentul că respectiva despăgubire ajunge la unitatea de service.

Principiul prudenței interzice orice compensare între elementele de active și datorii sau între elementele de venituri și cheltuieli, astfel că se vor înregistra separat în contabilitate cheltuielile cu reparațiile și veniturile din despăgubiri, urmând să se efectueze compensarea creanțelor reciproce.

Întrebare:

S-a emis către societate de către un service auto facturi fiscale achitate parțial de către asigurator (polița casco).

Vă rog să mă ajutați cu o monografie contabilă. Este corect a se evidenția diferența neachitată de noi prin contul 461 sau trebuie evidențiată cheltuiala (611) și simultan contul de venit (7581)?

Răspuns:

Pct. 244 din reglementările contabile aprobate prin O.M.F.P. nr. 1.802/2014, cu modificările și completările ulterioare, prevede că, în cazul distrugerii totale sau parțiale a unor imobilizări corporale, creanțele sau sumele compensatorii încasate de la terți, legate de acestea, precum și achiziționarea sau construcția ulterioară de active noi sunt operațiuni economice distincte și trebuie înregistrate ca atare pe baza documentelor justificative.

Astfel, deprecierea activelor se evidențiază la momentul constatării acesteia, iar dreptul de a încasa compensațiile se evidențiază pe seama veniturilor conform contabilității de angajamente, în momentul stabilirii acestuia.

Exemple de asemenea compensații sunt sumele încasate/de încasat de la companiile de asigurare pentru deprecierea sau pierderea unor imobilizări corporale.

Potrivit pct. 56, orice compensare între elementele de active și datorii sau între elementele de venituri și cheltuieli este interzisă.

Toate creanțele și datoriile trebuie înregistrate distinct în contabilitate, pe bază de documente justificative.

Eventualele compensări între creanțe și datorii față de aceeași entitate, efectuate cu respectarea prevederilor legale, pot fi înregistrate numai după contabilizarea creanțelor și veniturilor, respectiv a datoriilor și cheltuielilor corespunzătoare.

În cazul schimbului de active, în contabilitate se evidențiază distinct operațiunea de vânzare/scoateră din evidență și cea de cumpărare/intrare în evidență, pe baza documentelor justificative, cu înregistrarea tuturor veniturilor și cheltuielilor aferente operațiunilor. Tratatamentul contabil este similar și în cazul prestărilor reciproce de servicii.

Întrucât factura este emisă pe numele societății, aceasta se va înregistra în contabilitate.

● Înregistrarea facturii pentru reparația autoturismului:

%	=	401
611		„Furnizori”
„Cheltuieli cu întreținerea și reparațiile”		
4428		
„TVA neexigibilă”		

● Înregistrarea în contabilitate a despăgubirii încasate de la asigurator:

461	=	7581
„Debitori diverși”		„Venituri din despăgubiri, amenzi și penalități”

● Compensarea sumelor:

401	=	461
„Furnizori”		„Debitori diverși”

● Și plata diferenței dacă există:

401	=	5121
„Furnizori”		„Conturi la bănci în lei”

